No. 62 1839

BREDASCHE COURANT.

STAAT-, LETTERKUNDIG- EN WETENSCHAPPELIJK NIEUWS- BLAD.

Donderdag 14 Maart.

FRANKRIJK.

PARIJS, den 11den Maart.

Het *Journal des débats* vermeldt het volgende:

» De heer *van Broglie* is gisteren (zaturdag) bij den koning ontboden. In eene samenkomst met Z. M. heeft de hertog zijn diep leedwezen te kennen gegeven, dat hij op dit oogenblik geen deel van eenige ministeriele combinatie kon uitmaken. De reden zijner weigering betreffen hem geheel persoonlijk. Men verzekert dat de hertog *van Broglie* binnen eenige dagen met zijne kinderen naar Italie vertrekt."

Verder zegt hetzelfde blad:

» Heden (zondag) op den middag is de maarschalk *Soult* bij den koning gekomen. Hij heeft ten één ure de Tuilerien verlaten, zich naar den heer *Thiers* begevende. Ten half vier heeft de heer *Thiers* zich insgelijks naar den koning begeven. Het onderhoud tusschen Z. M. en den heer *Thiers* heeft tot zes uren geduurd. De maarschalk *Soult* heeft de taak op zich genomen om het ministerie zamen te stellen. Heden avond ten half negen ure is de heer *Guizot* bij den koning gekomen, en is bij Z. M. tot tien ure gebleven. Morgen op den middag moet de maarschalk *Soult* bij den koning terugkomen."

De bijzonderheden berigten uit deze hoofdstad voegen hierbij, dat de heer *Thiers*, na bij den koning geweest te zijn, zich naar den maarschalk *Soult* begeven heeft, bij wien hij tot middernacht gebleven is. De heer *Thiers* zou in de ontworpene combinatie aan den heer *Passy* de portefeuille van binnenlandsche zaken aanbieden. De heer *Guizot* was door middel van den heer *de Broglie* aan wien de koning zulks opgedragen had, op de Tuilerien ontboden.

In de gewone correspondentie dezer hoofdstad leest men voorts:

» Wij gelooven dat het *Journal des Débats* zich een [illegible] veel gemaakt heeft, met aan te kondigen, dat de [illegible] de opdragtzorg in [illegible] had. [illegible] Soult en Thiers eerst hebben de voorstellen der koning kunnen aannemen; maar niets is er nog officieel beslist. Heden moeten heden bij den koning ontvangen worden en wij hopen dat men dan de grondslagen van de nieuwe administratie zal vaststellen. Naar men beweert, zou de koning verlangen dat ook de heer *Dupin* tot de nieuwe combinatie behoorde, en zou er niets beslist worden vóór diens terugkomst te Parijs. Hij wordt gisteren verwacht en men houdt voor zeker, dat hij heden zal komen.

Men verwondert zich algemeen, dat ook de heer *Guizot* bij den koning is ontboden geworden, want men kan niet voorondersteller, dat hij met de heeren *Soult* en *Thiers* in dezelfde combinatie zou kunnen zijn. De koning schijnt intusschen alle partijschieder te willen hoeden alvorens zich te beslissen, en men heeft tot zelfs het gerucht verspreid, dat de heer *Odilon Barrot* insgelijks zou geraadpleegd worden. Dit laatste is evenwel niet waarschijnlijk.

[illegible] zou de koning geneigd zijn om den admiraal [illegible] Men spreekt voorts [illegible] opening der kamer, opdat het nieuw ministerie [illegible] kunnen komen en zich zou kunnen voorbereiden [illegible] in de kamer.

— In den loop van dezen morgen wordt de volgende ministeriele combinatie rondgedragen: de heeren *Soult* president van den raad en minister van oorlog; *Thiers*, buitenlandsche zaken; *Duchatel*, finantien; *Passy*, binnenlandsche zaken; *Teste*, justitie; *Berenger*, openbaar onderwijs; *d'Argout*, koophandel en openbare werken; de admiraal *Grivel*, marine. Velen betwijfelen deze combinatie, te meer daar de heer *Passy* zich zelfs niet eens te Parijs bevindt.

— Gisteren avond hebben er in de hoofdstad eenige pogingen tot onlusten plaats gehad. Een hoop meest met kielen gekleedde lieden doorliep de latijnsche wijk, voorzien van een driekleurig vaandel, en onder het geroep: *leve de Republiek! weg met Louis-Philippe!* Sommige van den hoop begaven zich in de herbergen en estaminets en zochten daar aanhang te vinden [illegible] die zich [illegible] bevonden met zich mede te sleepen. Een dertigtal lieden van den gezegden hoop is gearresteerd geworden. In de latijnsche wijk heerschte den geheelen avond de grootste onrust en werden de openbare etablissementen gesloten. — De tegenstanders van het voormalig ministerie zoeken de oorzaak dier beweging op deszelfs rekening te stellen en geven hetzelve zijdelings de schuld daarvan.

Een deel der troepen van het garnizoen is heden geconsigneerd geworden. Tegen den avond moeten alle posten verdubbeld worden, en worden er voorts maatregelen genomen alsof de rust ernstig bedreigd werd.

— Uit Toulon schrijft men, van den 7den Maart, dat er steeds eene groote drukte in het arsenaal blijft heerschen. De troepen die aldaar achtervolgens uit Afrika terugkeerden waren in eenen ellendigen toestand. Er werd sterk door hen geklaagd over de weinige zorg die door de autoriteiten in Afrika voor den soldaat werd gedragen.

— Een dagblad van Cadix vermeldt, dat het stadje of fort Melilla, op de Afrikaansche kust, welks garnizoen ten voordeele van don *Carles* opgestaan is, en ter zee door de constitutionelen geblokeerd werd, zich uit gebrek aan levensmiddelen aan de Mooren had overgegeven.

Volgens het *Mémorial bordelais* van den 9den, zou het Madridsch bewind, ter gelegenheid van de uitgebrokene verdeeldheid onder de karlistische chefs, aan *Espartero* in last gegeven hebben, om eene algemeene amnestie uit te schrijven.

— Ter beurze heerschte heden bijzonder veel drukte in de zaken. Het berigt dat de maarschalk *Soult* officieel met de zamenstelling van een nieuw ministerie belast was, deed de bestaande onzekerheid [illegible] verspreidde het gerucht, dat den heer *Guizot* de londensche ambassade zou aangeboden worden, ingeval de combinatie *Soult-Thiers* tot stand kwam; men geloofde echter niet dat hij dien post zou aannemen. — Men wilde verspreiden dat de *Moniteur* reeds morgen de benoemingen zou houden. De notering was heden (11 *Maart*) 5 pCt. 108,60; 3 pCt. 79,50; Nap. r. 100; Sp. 20¾; Rom. L. 101.

NEDERLANDEN.

BREDA, den 13den Maart.

Eergisteren morgen is Z. K. H. de Prins *van Oranje* uit de residentie naar Noord-Braband vertrokken.

— Bij de verdediging van de wet betreffende de gouden en zilveren werken, heeft Z. Exc. de minister van finantien eergisteren in de zitting der Staten-Generaal hoofdzakelijk het volgende te kennen gegeven.

In het algemeen zegt Z. Exc. het nut en de noodzakelijkheid eener geheel nieuwe Nederlandsche wetgeving op het stuk der gouden en zilveren werken te erkennen, welke dan ook eenmaal zal worden voorgesteld, doch waarvan al het moeijelijke, uit de beraadslaging van heden genoegzaam is gebleken. De behoefte naar zoodanige geheel nieuwe en algemeene wet, is meermalen betoogd en wordt ook allerwege gevoeld. Intusschen doen de discussien over het onderhavige wets-ontwerp zien, hoe uiteenloopende de gevoelens over het ontwerp zijn en hoe moeijelijk het zijn zou eene [illegible]lijke goede wet, die algemeen voldoen zou, op dit stuk vast te stellen. Het is echter de vraag, of, niettegenstaande men wel de vervaardiging van zoodanige algemeene wet niet gereed is, men [illegible] tusschen met een kwaad, dat men erkent dat bestaat, zou willen uit den weg ruimen. Tot de beantwoording dier vraag, beroept zich de minister op het voorbeeld der wijze voorvaderen, die [illegible] mate de ondervinding daartoe de noodzakelijkheid deed zien, tot [illegible] zigingen en veranderingen in bestaande wetten [illegible] uit de plakkaatboeken, dat men steeds op deze wijze [illegible]

is. Trouwens, de ondervinding leert het ons, dat het geen zaak is spoedig een geheel af te breken wat moeijelijk is weder op te bouwen, of terwijl men bezwaarlijk iets even goed of beter daarvoor in de plaats kan stellen. Intusschen moet men niet uit het oog verliezen, dat juist de voorgestelde wet tot de daarstelling eener geheele nieuwe wetgeving leiden zal. Daarbij wordt toch eene belangrijke verbetering daargesteld. Geen langen tijd zal er bevorderd worden om den stempel der ondervinding op deze verandering in de wet te drukken. De aanneming van dit ontwerp is alzoo de beste weg om allengs tot het beoogde doel te geraken. Tot dus verre heeft het uiteenloopende der daarbij betrokken belangen, de wijdloopigheid van behandeling der zaak, deen aarzelen. De voordragt eener nieuwe wetgeving nopens dit onderwerp tot stand te brengen; doch vooral zou dit op het huidige oogenblik min doeltreffig zijn, nu er een groot onmiddellijk verband tusschen die wetgeving en dat te verwachten nieuwe wetboek op het strafregt bestaat. Het geldt bij die wetgeving toch niet alleen overtredingen tegen eene speciale wet, maar straffen tegen misdaden zouden in deze wet betrokken worden. Alzoo zou in eene wet, die een speciaal onderwerp betreft, en welke ten oogmerk heeft een bestaand kwaad te herstellen, een partieel wetboek worden vastgesteld op het oogenblik dat men zich bezig houdt een algemeen strafwetboek te ontwerpen. Het betreft toch misdaden, die in een naauw verband met dat nieuwe lijstraffelijke wetboek staan, als daar is de misdaad van falsificit, van corruptie van ambtenaren, de medepligtigheid aan die misdaden, en het geheele stelsel der medepligtigheid. Bij eene zoodanige wet zou men alzoo de algemeene beginselen van het strafregt moeten behandelen, en, zoo lang die niet zijn uitgemaakt, zou hij den moed niet hebben, daaraan de hand te slaan. Hij ziet daartoe te minder rede, mede werkzaamheden aan het nieuwe wetboek op het strafregt derzelver einde naderen, en dit belangrijke werk weldra dezelfs beslag erlangen zal.

Wat ons het ontwerp zelf betreft, doet Z. Exc. opmerken, dat bij de bestaande wet des jaars 1815, bepaald is, dat de gouden en zilverwerken van vreemden oorsprong zouden moeten overeenkomen met het gehalte van het land, waar zij zijn vervaardigd; dat men zulks voor een kwaad houdt, dat behoort, hersteld te worden; dat men te dien einde voorstelt, dat de vreemde werken met de inlandsche zullen moeten overeenstemmen; dat men daar tegen echter aanmerkt, dat men thans van het eene uiterste tot het andere is overgeslagen; en dat de thans behandelde voordragt, eene schrede is op den weg naar een verbodstelsel. Intusschen, zegt Z. Exc., weten de EdelMog. welk gevoelen ik over verbodstelsels den toegedaan. Mijne beginselen dienaangaande hebben geene verandering ondergaan. Indien de voordragt uit dat oogpunt moest worden beschouwd, ik zou dezelve niet durven aanprijzen. Maar het is de groote vraag, wat men onder een verbodstelsel verstaat? Bij het in beraadslaging zijnde ontwerp, wordt een waarborg voorgesteld. Dat is het beginsel der bestaande wet, die waarborg, die bescherming is niet nieuw. Zij bestaat. Ja wat meer is, de EdMog. verlangen eene nieuwe wet op dit stuk. Zij wenschen dien waarborg alzoo te behouden. Men behoort het niet uit het oog te verliezen, dat deze voordragt geen aanhangsel is van het tarief, dat het daarbij beoogde doel geenszins is den inlandschen fabrikant boven den buitenlandschen te beschermen. Vraagt men toch, wie hier beschermd wordt, dan blijkt het spoedig, dat het juist de gebruiker is, die beschermd wordt en zal worden. Het is juist die bescherming, die ik altijd heb ingeroepen. De bescherming wordt door het woord *waarborg* uitgedrukt. Het is de deugdelijkheid van hetwelk, welke door de regering gewaarborgd wordt. Nu kan daartegen wel aangemerkt worden, dat men niet weet, waarom de gebruiker van dit onderwerp beschermd wordt; en dat men het veilig aan den koper van het goede kan overlaten, of hetzelve weinig of veel waarde bezit; maar hierop moet Z. Exc. antwoorden, dat het hier artikelen geldt, die niet alleen waarde behooren te hebben, maar waarbij ook de menschelijke ijdelheid in het midden komt, waardoor men al ligt een verkeerd denkbeeld der waarde verkrijgen kan. Het is bij de volksklasse vrij algemeen, dat zij zich eenigzins wenscht te versieren. In Nederland gaat die zucht gelukkig steeds vergezeld met een anderen wensch, die den graad van zedelijkheid, die daar bestaat, aantoont, dat is, namelijk dat het versiersel tevens een voorwerp van waarde zij, waarvan men in tijd van nood zou kunnen gebruik maken. Het is, die klasse welke beschermd behoort te worden. Daaronder behoort in het bijzonder de boerenstand gerangschikt te worden. Deze verlangt meerendeels geen papier (en, zegt Z. Exc., ik kan hem over het algemeen geen ongelijk geven), maar tracht zich eene verpersoning te bekomen, in verband met eene betoorlijke waarde, en zoo veel mogelijk, met eene prijzenswaardige spaarzaamheid en zuinigheid. Het is die edele zucht die men behoort te beschermen, te behouden en te bevorderen. Van de hoogere standen is die zorg niet noodig. Deze kan voor zich zelven zorgen. Deze kunnen wel eenige opofferingen dragen. Maar voor het wel begrepen belang en voor de belooften van de meerderheid, moet de minderheid zwichten. Voorts bestrijdt de minister het ontwikkelde gevoelen, dat die mindere klasse van het gebruik der buitenlandsche goederen niet gesloten zou zijn. Eerst wanneer de goederen zullen zijn ingevoerd en ten gebruike bestemd worden, vallen zij in de bepalingen der algemeene wet, en zullen zij aan het dubbel waarborg-regt onderworpen zijn. Voorts doet Z. Exc. zien, dat het uit het request, hetwelk, nopens dit ontwerp, uit Schoonhoven aan de kamer is aangeboden blijkt, dat men het beginsel en de bepalingen der wet goedkeurt en men alleden de vrees te kennen geeft, dat de voorgestelde bepalingen niet van genoegzamen krachtigen aard zullen wezen. Zonderling komt het den minister ook voor, dat geen enkel handelaar in bijonderen zich tegen deze voordragt verzet heeft. Hij trekt daaruit het bewijs, dat er niemand nadeel, maar wel velen voordeel van de aanneming dezer wetsbepalingen verwachten.

Sommigen hebben vermeend dat de bepalingen dezer wet, aan derzelver doel niet zouden beantwoorden, omdat de goederen ter sluik zonder [illegible] worden ingevoerd; ja deze wetsbepalingen tot het stempelen der artikelen met valsche stempels aanleiding zouden geven. De minister toont aan, dat de smokkelarij, bij geen artikel, zoo moeijelijk en gevaarlijk is, als bij het onderhavige. Zoodra zij toch in de handen van den handelaar zijn, zijn zij dadelijk onderworpen aan het oplettend en naauwkeurig onderzoek der ambtenaren. En wat aangaat het stempelen met valsche stempels, daartegen staat eene zware straf, want bij het strafwetboek is dat geval voorzien en zal hetzelve verder voorzien worden. Doch Z. Exc. zou zich zeer bedriegen, indien slimme ambtenaren niet spoedig de valsche van de echte stempels zouden kunnen onderscheiden.

Ten slotte verklaart de minister, dat de aanneming van dit ontwerp, wel verre van het vaststellen eener geheele nieuwe wetgeving op dit te verschuiven, of moeijelijker te maken, verlies, een groote stap nader op dien gewenschten weg zal zijn.

— Z. M. heeft bewilligd, dat het collegie van regenten over de godshuizen en algemeene armen te 's Hertogenbosch, tijdelijk, gedurende de eerste zes maanden van dit jaar, een verhoogden verpleegings-prijs van 60 centen dags voor iederen zieken en gekwesten militair, die door de zorg van dat collegie zal zijn verpleegd, worde toegekend.

Van de pruissische grenzen wordt gemeld, dat het 17de regiment, sterk [illegible] man, uit Wezel en Dusseldorf gemarcheerd is, om de belgische [illegible] te naderen. Hetzelve zou voor eerst in de omstreken van Goch, [illegible] enz. gelegerd worden.

— Z. Keiz. H. de Grootvorst-troonopvolger van Rusland is werkelijk den 3 dezer te Weenen aangekomen, en heeft de voor hem in den Keizerlijken Hofburg bestemde appartementen betrokken. De Aartshertog *Frans Karel* is in persoon den Grootvorst gaan uitnoodigen, om met hem tot den Keizer te gaan, die hem aan de Keizerin, de Keizerin-Moeder en de Aartshertogin *Sophie* voorstelde.

De Keizer en de Aartshertogen legden later een tegenbezoek bij den Grootvorst af, die daarna aan het diner ten hove deel nam, en des avonds, in gezelschap der Keizerlijke familie, den hofschouwburg met zijne tegenwoordigheid vereerde.

Na de voorstelling van den schouwburg vereerde Z. Keiz. H. een soiree, door den Vorst von *Metternich* gegeven, met hare tegenwoordigheid. Den volgenden dag was [illegible] van den Grootvorst, groot diner bij den Russischen gezant, waarbij het *corps diplomatique* aan Z. Keiz. H. voorgesteld [illegible]. Des avonds was een luisterrijk concert ten hove. Men schrijft verder uit Weenen, dat de Oostenrijksche [illegible] bij het Londensche hof, Vorst *Esterhazy*, [illegible] aldaar, spoedig terugkeeren. Te gelijkertijd zou [illegible] ter Bondsvergadering, de graaf *von Münch-Bellinghausen*, zich naar Frankfort begeven. In de aldaar gehouden [illegible] wordt tegengesproken, dat een Oostenrijksch legercorps van 30,000 man zoo mobiel gemaakt worden, en bestand zijn, om als bondscontingent naar den Rijn op te rukken, welk berigt door sommige dagbladen was medegedeeld.

De regeringsraad van het kanton Zurich heeft, ten gevolge van de algemeene gisting die in genoemd kanton door de benoeming van den lekenden *Dr. Strauss* tot hoogleeraar in de Godgeleerdheid veroorzaakt is, in zijne vergadering van den [illegible] besloten, den raad van opvoeding uit te nodigen, om [illegible] de tegenstaande natuure van eenen hoogleeraar in de Godgeleerdheid op eene andere wijze te voorzien, met intrekking der benoeming van *Dr. Strauss*.

Bij het voorstel om de hangende discussie over de toetreding tot de voorstellen der conferentie te adjourneren, drukte de heer *Pirson* zich, in de zitting der belgische vertegenwoordigers van gisteren, als volgt uit:

» Men zal mij niet beschuldigen van nevengedachten te koesteren,

evenzeer als ik er geen vooronderstel bij de genen die vóór mij gesproken hebben. Ik stel het adjournement voor, zonder evenwel te verlangen dat de discussie afgebroken worde; maar, ik dacht dat al de genen die amendementen wilden voorstellen, het terstond moesten doen, opdat men tijd hebbe dezelve te onderzoeken. Zie hier mijn voorstel:

„Gezien het aan het gouvernement toegezonden ontwerp-traktaat van 23 januarij; gezien het ontwerp van het gouvernement, strekkende om het gezegd traktaat aan te nemen en te onderteekenen; overwegende dat de kwestie van het grondgebied voor wat Luxemburg aangaat, in de conferentie niet behandeld is na de hervatting der onderhandelingen en voor de teekening der jongste akten; overwegende dat deze zoo belangrijke kwestie nieuwe opheldering vereischt, en dat het noodig is de aandacht der bemiddelende mogendheden op dit punt te vestigen, zoo adjourneert de kamer de discussie over de vraag van weigering of toetreding omtrent de door de conferentie opgemaakte akte, tot op het oogenblik, waarop het gouvernement, eene nieuwe aanvraag doende, vermeenen zal dezelve weder aan de orde van den dag te moeten stellen."

De heer *Pirson* begon daarop zijn voorstel te ontwikkelen, en liet zich in een vloed van verwijtingen en hevige bewoordingen tegen de ministers uit; er waren laaghartigen in het land, egoïsten, ongelooflijke feiten, enz.

De minister *Willmar* verlangde dat die woorden uit de orde genoemen werd; zulke uitdrukkingen konden in de kamer niet gehoord worden. De president verzocht daarop den heer *Pirson* om zich van onvoegzame uitdrukkingen te onthouden.

De laatstgenoemde ging niet te min op denzelfden toon voort en herhaalde zijne gezegden; de oorlog was volgens hem niet te vreezen; de industriele crisis kwam niet uit den staatkundigen toestand voort; daarop ging hij spreken over de maatschappijen met hooge fournuizen, die met schandelijke bedoelingen waren opgerigt; wilde de familie *Willmar* ter spraak brengen, waarop de president der kamer hem nogmaals aanmaande zich van personaliteiten te onthouden; vervolgens zeide hij, dat de ministers slechts voor eene zaak bevreesd waren, te weten, dat zij hunne portefeuilles zouden verliezen, tegen welke uitdrukkingen de ministers *Nothomb* en *Willmar* weder opkwamen. Het laatste eindigde de heer *Pirson* met de schimmen der slagtoffers van de revolutie te doen spreken; deze zouden in hun graf ontwaken, om de geheime magt te betreuren, welke den koning (vorst *Leopold*) belette zulk een schoon, tot de verdediging zoo geschikt leger, in oogenschouw te nemen, hetgeen oorzaak wezen zou, dat *Leopold* wellig de eerste en laatste koning van Belgie zal zijn! Eene hevige opschudding deden deze woorden ontstaan. De president zeide dat de koninklijke waardigheid in de kamer niet mogt ten toon gesteld worden; de minister *Willmar*, dat de heer *Pirson* aan het hoofdbeginsel der constitutie had te kort gedaan en dat dezelve tot de orde moest geroepen worden. De heer *Pirson* verschoonde zich met te zeggen, dat hij slechts de schimmen had doen spreken.

Nu natte de heer *Gendebien* het woord op, om te betogen dat men te gevoelig was over de uitdrukkingen van den heer *Pirson*, en aan dezelve eene beteekenis hechtte die zij niet hadden, dat het voorzigtiger zou geweest zijn, zich niet zoo ligtgevoelig te toonen en niet ieder oogenblik een spreker in de rede te vallen, die eigenlijk niets anders te kennen had gegeven, dan hetgeen de heer *Lebeau* zelf in 1831 gezegd had, dat hij elken vorst tartte, om in Belgie zes maanden lang zonder Luxemburg te regeren; en heden verkeerde men in dezelfde gesteldheid om de voorspelling te zien verwezenlijken, die ten tijde de verkiezing van den Prins *van Saxen Coburg* gedaan werd.

De heer *Lebeau* antwoordde dat hij het verwijt niet verdiende, daar hij de woorden van den heer *Pirson* niet had gehoord, en zich dus niet ligtgevoelig had kunnen toonen; wat de aanmerking van den vorigen spreker betrof, zeide hij, dat men om ter goeder trouw te zijn, geen afzonderlijk gezegde, zonder zijn verband tot het geheel hoe dan ook te gelden; dat er overigens een groot verschil tusschen [illegible]

De minister *Willmar* kwam vervolgens nogmaals op de onbescheidene uitdrukkingen en de personaliteiten van den heer *Pirson* terug. Die uitvallen waren des te onverschoonbaarder, daar zij van een grijsaard kwamen, die men om zijne hooge jaren veel vergeven moest. De heer *de Merode* zocht nu den heer *Pirson* te verschoonen, juist zijne hooge jaren, en dat hij niet begreep dat leders gevoelen in de kamer moest geëerbiedigd worden, daarvoor aanvoerende. De heer *Pirson* antwoordde dat hij geene verschooning wilde, hande te gelijk aan, dat hij ook in de staten generaal eenmaal bedreigd was geweest met tot de orde geroepen te worden, toen hij gezegd had dat Belgie voor koning *Willem* zou verloren gaan, indien men niet van stelsel veranderde. Intusschen, wilde hij toch zijne laatste woorden intrekken, zoo men twijfel omtrent derzelver zin voedde. Hiermede nam dit hevig tooneel een einde; het voorstel van *Pirson* had geen verder gevolg.

Aan den abt *de Foere* werd na de voortzetting der discussie het woord gegeven. Deze hield eene lange redevoering in den zin van den tegenstand, en werd nu en dan, zoo door de leden van den tegenstand als van de tribunen toegejuicht.

Ten vijf ure werd de zitting opgeheven.

— De zitting der vertegenwoordigers van gisteren, ten 10 uren bescheiden, werd ten half twaalf geopend. Al aanstonds rees er weder een woordentwist tusschen het lid *Dumortier* en den questor der kamer *Liedts* over het niet in den Moniteur plaatsen van eene petitie tegen de aanneming. De discussie over de hangende kwestie hervat zijnde, beklom de heer *Denef* van Turnhout, de tribune om voor de aanneming te spreken.

Na den heer *de Nef* beklom de heer *Metz* de tribune. Deze verklaarde, dat ongesteldheid hem verhinderde eene rede te houden, dat hij alleen wilde te kennen geven, dat hij noch aan de conferentie, noch aan den koning (vorst *Leopold*), noch aan de kamers het regt toekende om een gedeelte van het grondgebied af te staan.

De heer *Rogier* volgde den heer *Metz* op. Dit lid hield staande dat het traktaat der 24 artikelen verpligtend voor Belgie was, dat met betrekking tot de kwestie van het grondgebied, den afstand der bewuste gedeelten van Limburg en Luxemburg hem onbetwistbaar toegeschenen had; wat de eer betrof, hij vermeende dat de eer eener natie bestond in de ten uitvoer legging de traktaten; de eer van het leger was niet aangerand, maar het ondervond hetgeen met alle legers het geval was, dat het werkeloos bleef tot men het ten strijde riep. De vrede bood Belgie een nieuw tijdperk van voorspoed aan; met orde, vrijheid en arbeid zou het land gelukkig zijn. De heer *Rogier* ontving na zijn discours de gelukwensching zijner staatkundige vrienden.

De volgende spreker, de heer *Lejeune*, verklaarde dat hij nimmer in eene gedeeltelijke restauratie bewilligen zou. Zoo men heden aan den wil der mogendheden toegaf, zouden zij morgen nieuwe eischen doen, beperkingen vorderen van de vrijheid van godsdienst, het onderwijs, enz.

De minister *Nothomb* nam nu de taak op zich, om verscheidene leden die tegen het ontwerp gesproken hebben te beantwoorden; hij drong op nieuw op de noodzakelijkheid aan waarin men zich bevond om de voorstellen aan te nemen, en verklaarde ten slotte, dat de leden van het bewind wel verwachtenden dat ondankbaarheid het loon hunner pogingen zoude zijn, maar dat zij op de toekomst rekenden.

De heer *de Puidt*, tegen het ontwerp ingeschreven, volgde dezen, in eene vrij hevige redevoering, den loop van de discoursen der vorige sprekers van den tegenstand: verwijtingen over het gedrag der ministers, verklaring dat de vrees voor oorlog hersenschimmig is, en ten slotte eene toespraak aan de bewoners der afgescheidene gedeelten, dat zij de aanbiedingen van het ondankbare Belgie met verontwaardiging van de hand moesten wijzen. Ook deze rede werd door de bravos van sommige leden en van de tribunen toegejuicht.

Nadat de heer *de Puidt* gesproken had, heeft de minister *de Theux* het woord gevraagd om eenige inlichtingen te geven naar aanleiding van hetgeen sommige leden gezegd hadden, over de staatkunde die het bewind had gevolgd met betrekking tot de duitsche staten. Het staatkundig bondgenootschap met Frankrijk getrouw blijvende, had men tevens getracht de handelrelatien met Duitschland uit te breiden, om vervolgens staatkundige verbindtenissen met de staten van dat land aan te knoopen. Sommige leden hadden gewild, dat het gouvernement een beroep op de katholijke belangen van Duitschland had behooren te doen, maar het bewind had gevoeld dat deszelfs rol staatkundig en niet godsdienstig was; men had zich steeds onthouden van zich met de binnenlandsche kwestien van Duitschland in te laten.

Eindelijk sprak nog de heer *van den Bossche* tegen het ontwerp. De heeren *Desmet* en *Dumortier* deden nog eene poging om de opening der zittingen van 10 weder op 12 uren te brengen, maar deze poging mislukte. De heer *Pirmez* sprak nog voor het ontwerp, de heer *Peeters* daartegen. Deze laatste, echter de noodzakelijkheid inziende, dat men zich zou genoodzaakt zien tot de aanneming van de voorstellen der conferentie, wilde, zoo hij zeide, nieuwe waarborgen geven aan de bewoners der af te staane gewesten, en stelde dus het volgend amendement voor:

„De koning is gemagtigd om het traktaat betwelk de scheiding van Holland en Belgie regelt, aan te nemen en te teekenen, onder de uitdrukkelijke voorwaarde, dat men voor de bevolking het behoud der burgerlijke en godsdienstige vrijheden die zij thans bezit en geniet zal bedingen, en onder dergelijke voorwaarden die hij nuttig zal oordeelen." Dit voorstel vond ondersteuning bij sommige leden, doch werd geen besluit op hetzelve genomen. De zitting werd daarna tot heden opgeheven.

l'Indépendant merkt omtrent het zoo even vermeld amendement aan, dat hetzelve, wanneer het aangenomen wierd, niets minder inhield, dan de buiten werking stelling der hollandsche grond wet in Limburg, en der duitsche bondstaten in Luxemburg.

— De taal van sommige bladen van den tegenstand, is in Belgie in de laatste dagen weder heviger geworden. Een der bladen *l'Actai-*

reur zegt onder anderen het volgende: De strijd op leven en dood tusschen het gouvernement en de drukpers, is eerst begonnen. Eerst na de stemming voor de verbrokkeling, wanneer eene dergelijke schande zich mogt verwezenlijken op het oogenblik dat Frankrijk ontwaakt, zal men kunnen oordeelen over de ontwikkeling welke die strijd kan nemen, en de ondervinding leert hoe dergelijke strijd gewoonlijk eindigt."

Hetzelfde blad geeft het ongerijmd berigt, dat het huis *Rothschild* in de laatste veertien dagen, zes millioenen fr. naar België had gezonden om onder het volk te verdeelen en de vertegenwoordigers om te koopen.

— Volgens het *Commerce Belge* zou een der leden van de kamer die voor de aanneming gezind is, gisteren of heden in de kamer voorstellen, om de debatten te sluiten.

Letterkundige en Wetenschappelijke Nieuwstijdingen.

FRANKRIJK. — Reeds onder onze gewone nieuwstijdingen hebben wij voor eenige dagen melding gemaakt van eene koninklijke ordonnantie, gevolgd op een rapport van den minister voor het openbaar onderwijs DE SALVANDY, waarbij eene nieuwe organisatie aan de Bibliotheken in *Frankrijk* gegeven wordt. De minister begint met de uitbreiding te vermelden, die de dienst der openbare bibliotheken in de laatste tijden verkregen heeft, ten gevolge van de snelle toeneming der producten van den geest, onder den dubbelen invloed van den algemeenen vrede en der vrije instellingen, waardoor meer en meer de behoefte gevoeld werd, om orde, eenparigheid en regelmatigheid, in de onderscheidene takken van deze dienst te brengen. Te dezen opzigte was er bijna nog niets gedaan; de openbare bibliotheken in de departementen hadden volstrekt geen reglement; zelfs de Mazynsche bibliotheek, die van *St. Geneviève* en van het Arsenaal, ofschoon sedert bijna 50 jaren opengesteld, misten nog de vereischte instellingen. De minister geeft nu eene schets van hetgeen men achtervolgelijk gedaan had, voornamelijk met betrekking tot de koninklijke bibliotheek, wier eerste organisatie van het jaar IV dagteekent. Aldaar waren de administratie, de deliberatie en de comptabiliteit steeds ondereen gemengd en oorzaak geweest van tallooze misbruiken, die eene in het jaar 1831 ingestelde commissie wel aangewezen, maar niet had kunnen herstellen; overal had men verwarring en moeijelijkheden aangetroffen, en tot heden was alles in denzelfden staat gebleven; immers de catalogussen hadden niet kunnen opgemaakt worden, aan eenen algemeenen inventaris had men zelfs niet kunnen beginnen. De kamers hadden op des ministers voorstel wel eene jaarlijksche som van 1,264,000 fr. gestemd, om orde en regelmatigheid in dezen grooten boekenschat te brengen, maar hierdoor werd het kwaad niet in zijn beginsel aangetast; dit kon slechts door eene betere organisatie geschieden. De minister stelt dienvolgens aan den koning voor, om de administratie, de deliberatie en de comptabiliteit voor het vervolg van een te scheiden. Het zoogenaamd conservatoire, uit lieden bestaande die eenen aanzienlijken rang in de wetenschappen en letteren bekleeden, moest zich niet meer met bijzonderheden van inwendige orde en beheer hebben bezig te houden; de geheele administratie en het algemeen toezigt moest aan eenen beheerder van gouvernementswege benoemd, worden opgedragen. Een conservator moest in elke afdeeling een eenparig gezag voeren. Het conservatoire moest zijne attributien uitgebreid zien en het geheele personeel aan hetzelve meer dan te voren onderworpen zijn. De conservators behoorden voortaan door den koning benoemd te worden, en de minister zou verpligt zijn bij de keuze die hij aan den koning voorlegt, leden te nemen uit de vijf Akademien van het Instituut; tot heden zetelden alleen leden van de Akademie van Opschriften en Fraaije Letteren in het conservatoire. Dit rapport wordt door eene koninklijke ordonnantie in den gezegden geest gevolgd. De koninklijke bibliotheek wordt daarbij in zes departementen verdeeld, te weten: 1. openbare dienst; 2. gedrukte werken; 3. handschriften, charters en diploma's; 4. gedenkpenningen, gegraveerde en antieke steenen; 5. plaatwerken; 6. geographische kaarten, plans, ethnographische verzamelingen. Elk departement kan in afdeelingen verdeeld worden en staat onder het toezigt van eenen conservator, en iedere onder-afdeeling onder dat van eenen adjunct-conservator. De algemeene administrateur woont aan het lokaal der bibliotheek, hij is met de geheele administratie belast en staat alleen in correspondentie met den minister voor het openbaar onderwijs. Bij een nader besluit zal het getal der beambten: de bibliothekarissen, onder-bibliothekarissen, enz. der koninklijke bibliotheek bepaald worden. Het personeel der Mazarijnsche Bibliotheek en van het Arsenaal is nu zamengesteld uit een conservator en een adjunct-conservator, 2 bibliothekarissen, 2 onder-bibliothekarissen, en 2 beambten; het personeel der bibliotheek *St. Geneviève* uit een conservator, 2 adjunct-conservators uit 5 bibliothekarissen, 5 adjunct-bibliothekarissen en 5 beambten. De catalogussen van alle departementale bibliotheken moeten aan den minister voor het openbaar onderwijs gezonden worden. In elke stad waar eene bibliotheek is, zal een comité van inspectie ingesteld worden, onder het voorzitterschap van den Maire. De bibliotheek zal aan de zorg van eenen bibliothecaris toevertrouwd zijn, die door den minister wordt benoemd, enz. Sedert na de bekendwording van de hiervermelde ordonnantie hebben de tegenwoordige conservators der koninklijke Bibliotheek zich in een brief aan den minister gewend, waarin zij tegen de nieuwe bepalingen opkomen, dezelve strijdig verklaren met de organieke wet van het jaar IV, strijdig ook met de belangen der bibliotheek, in vele opzigten onuitvoerbaar. — De bekende schrijver van de *Encyclopédie moderne*, DIDOT, is dezer dag en te *Garches*, nabij *Saint-Cloud* in den ouderdom van 71 jaren overleden. Onder het keizerrijk werd hij als keizerlijk procureur belast met de organisatie der judicieele policie, in overeenstemming met het nieuwe wetboek; onder de restauratie was hij een tijd lang prefect van policie. Zijne laatste jaren besteedde hij aan een werk over de policie in haren geheelen omvang, welk werk zijne familie voornemens zijn zoo uit te geven. — In de zitting der Akademie van wetenschappen van den 4den dezer, heeft de heer PECLET een nieuwen galvanometer aangeboden, even dengdzaam als de tegenwoordige bekend en van eenvoudiger zamenstel. — De heer E. BECQUEREL deed in dezelfde zitting verslag wegens genomene proeven, omtrent de warmte der electrieke vonk, terwijl zij de lucht doorklieft. Hij had zich daartoe van het thermo-electrisch toestel van MELLONI bedient, doch de uitslag der proef was geheel negatief geweest, dat is, men had niet het geringste spoor van warmte kunnen ontdekken.

Voor 't Rijk.

IN- EN UITGAANDE REIZIGERS-KOETSEN.

Aanzienlijke Verkooping van AANGEHAALDE GOEDEREN, in de gewone Verkoopzaal te *Breda*, Veemarkt, Wijk D, N°. 715, op Woensdag den 20. Maart, zoo noodig ook volgende dag of dagen; als: Onderscheidene gouden HANDRINGEN, HOROLOGIE-KETTINGEN, Dames BROCHES en OORBELLEN, 154 stuks Zijden FOULAARS, ruim 1000 stuks Tulle VROUWEN- en KINDER-MUTSEN, gebordduurd en gestopt, 35 stukjes KANT en KANTEN-TULLE, onderscheidene stukjes Satijnen LINT, differente pakjes BREI- en NAAIZIJDE, (verschillende kleuren), onderscheidene stukken MANUFACTUREN van Paardenhaar, vier stukjes Zijden DASSENSTOF, omtrent 250 paren zoo Marokijnen, Stoffen, als Ledere DAMES-SCHOENEN en LAARSJES, met meer andere GOEDEREN.

De geëcarteerde POSTWAGEN-DIENST tusschen *BREDA* en *ROTTERDAM*, van M. LOYENS en M. VAN RIJKEVOSSEL c. s.; dagelijks des voormiddags ten *elf* ure van iedere plaats afrijdende, *in verband met de STOOMBOOT varende tusschen MOERDIJK en ROTTERDAM*, met den 23. *Maart* aanstaande zullende in werking gebragt worden, wordt hiervan aan het Reizend Publiek kennis gegeven, zijnde de prijzen der Plaatsen bepaald op ƒ 1.50 per persoon; tevens omtrent de inrigting en communicatie uit de verdere plaatsen, alsmede der Kantoren, bij Biljetten bekend kondigingen gedaan.

De Kantoren zijn gevestigd: *Breda*, bij M. LOYENS, *Rotterdam*, bij HOFFMAN.

*** Bij BROESE & COMP., te *Breda*, te verkrijgen:

Carte topographique des frontières Belges et Hollandaises d'après le protocole de la Conférence de Londres du 20 Janvier 1831, indiquant les lignes de défense occupées par les armées respectives, accompagnée d'une petite Carte du Camp de Beverloo.

Te Breda, bij BROESE & COMP., Boekdrukkers en Boekverkoopers